

Nieuwsbrief Varken 2020-2

Hokverrijking

Wat schrijft de wet voor?

Europese richtlijnen schrijven voor dat varkens permanent moeten kunnen beschikken over voldoende materiaal om te onderzoeken en mee te spelen. De [wettelijke norm](#) voor hokverrijking is een zogenoemde 'open norm', wat betekent dat het een doelvoorschrift is. Het doel wordt omschreven, maar de manier waarop dit doel behaald moet worden, mag de veehouder zelf vormgeven. Hierdoor is er geen duidelijke norm welke materialen wettelijk voldoen als voor hokverrijking. Anderzijds biedt het ook ruimte voor innovatie en experimenten.

Doel van hokverrijking is ongewenst gedrag en verwondingen voorkomen bij varkens. Of de genomen maatregelen en materialen voldoende zijn om te onderzoeken en mee te spelen, wordt door de varkens zelf bepaald.

Wanneer voldoet hokverrijking?

Voor hokverrijking zijn 9 eigenschappen gedefinieerd waar het aan moet voldoen. Het moet allereerst veilig zijn. Daarnaast moet het voor het varken **eetbaar, kauwbaar, wroetbaar en afbreekbaar** zijn. Om ervoor te zorgen dat het varken daadwerkelijk gebruik kan maken van het hokverrijkingmateriaal moet het ook **vernieuwend, bereikbaar, beschikbaar** en **schoon** zijn.

Hokverrijking geldt voor alle varkens, dus ook voor individueel gehuisveste dieren zoals zeugen en beren.

Brochure hokverrijking

De [brochure hokverrijking](#) is opgesteld voor varkenshouders om op een onderbouwde manier een keuze te maken welke effectieve hokverrijkingmaatregelen kunnen worden ingezet, die passen in de bedrijfsvoering en waarmee aan de wettelijke eisen wordt voldaan. In deze brochure worden meerdere maatregelen met elkaar vergeleken. Als een maatregel niet voldoet aan alle eisen kan het worden aangevuld met een andere maatregel. Bijvoorbeeld een enkele ketting, al dan niet voorzien van een balletje, is veilig, kauwbaar, bereikbaar en schoon maar voldoet niet aan de eis eetbaarheid. Als er aantoonbaar eetbaar afleidingsmateriaal in de vorm van ruwvoer wordt aangeboden, hoeft dat niet permanent beschikbaar te zijn.

TIP: zorg dat er een noodplan aanwezig is voor het geval er (acuut) kannibalisme optreedt. Hierin zitten materialen die direct (afwisselend) kunnen worden aangeboden. Denk hierbij aan vers hout, stro, ruwvoer, luzerne wat in een mand, ruif of koker verstrekt kan worden. Waarbij zoveel mogelijk varkens gelijktijdig gebruik er van kunnen maken.

NVWA

Waarop controleert de NVWA?

Begin 2019 heeft de [NVWA](#) aangekondigd tijdens inspecties extra aandacht te besteden aan de 9 eigenschappen van hokverrijkingmateriaal. Vanaf september 2019 wordt er handhavend opgetreden. Dat betekent dat er een waarschuwing kan volgen bij overtreding of een bestuurlijke boete en herstelmaatregelen. De kosten van een herinspectie worden in rekening gebracht bij de varkenshouder. Daarnaast wordt er ook gecontroleerd of er nestmateriaal wordt aangeboden bij zeugen en gelten.

Meer informatie over hoe de controles in zijn werk gaan en enkele nuttige tips vindt u in het document in de [bijlage](#).

Wat gaat er komen?

In de loop van 2020 introduceert de Coalitie Vitalisering Varkenshouderij een welzijnscheck. Deze vragenlijst is een risicobeoordeling op het ontstaan van kannibalisme bij varkens. Door deze vragenlijst in te vullen krijgt u inzicht over de kritische succesfactoren voor diergezondheid en –welzijn op uw bedrijf. Daarnaast kunnen de antwoorden uw dierenarts helpen in de beoordeling of couperen van staarten noodzakelijk is op uw bedrijf. De welzijnscheck moet worden geborgd en onderdeel worden van het IKB-systeem.

Euthanasie

Op ieder varkensbedrijf komen dieren voor die niet of verminderd levensvatbaar zijn, die gewond zijn geraakt of ernstig verzwakt waarbij behandeling tot onvoldoende herstel zal leiden. Tijdens euthanaseren kan onnodig lijden voorkomen en bevordert het dierwelzijn. De keuze om een dier te behandelen of te euthanaseren kan soms lastig zijn. Bespreek dit met uw dierenarts en eventuele medewerkers. Er zijn verschillende methodes beschikbaar om dieren te euthanaseren. De dierenarts kan dieren euthanaseren door middel van een injectie. Daarnaast zijn er andere methoden die ook toegestaan zijn voor veehouders. De grootte van het varken is van belang bij het kiezen van een geschikte methode. Er zijn bijvoorbeeld boxen op de markt waarin dieren door middel van schuim of gas worden **geëuthanaseerd**. Dit is geschikt voor biggen. Euthanasie door middel van stroom is eveneens een mogelijkheid. Daarnaast is het gebruik van een schietmasker onder voorwaarden toegestaan. Voor alle methoden geldt dat een snelle en pijnloze dood afhankelijk is van de manier waarop deze wordt ingezet. Bespreek dit onderwerp met uw [dierenarts](#).

Interesse in meer informatie over beslisondersteuning voor u en uw medewerkers over de euthanasie? Meld uzelf aan via varken@daczuidoost.nl.

Belangrijke mededeling

In de bijlage is een document te vinden ter aanvulling op de 1-op-1 overeenkomst, hierin staan de vervangende (geborgde) varkensdierenartsen. Bij een IKB controle kan hierom gevraagd worden, voeg dit document daarom toe aan uw administratie.

Contactgegevens:

DAC ZuidOost Varkens & Pluimvee B.V.

Telefoonnummer: +31 (0)493 352422
Website: <http://www.daczuidoost.nl/varken>
Email: varken@daczuidoost.nl

Privacybeleid

U ontvangt deze nieuwsbrief omdat uw emailadres is opgenomen in onze database. Wilt u geen nieuwsbrief meer ontvangen, klik op uitschrijven onderaan deze email. Per 25 mei 2018 is het privacybeleid gewijzigd. U vindt het gewijzigde [privacybeleid](#) op onze website.

